

Infofiche SIK-Lijst

Lijst voor screening en Interventiekeuze

In Vlaanderen wordt de Lijst voor Screening en Interventiekeuze (SIK-lijst) geregeld door hulpverleners gebruikt om een risico-inschatting te maken in gezinnen waar één of beide ouders een psychiatrisch en/of verslavingsprobleem hebben (Beijers et al., 2010). De lijst bevat alle onderwerpen die relevant zijn om tijdens een gesprek met de cliënt en de kinderen nader te bevragen om te kunnen komen tot een goede risico-inschatting aangaande de kinderen. De SIK-lijst levert geen genormeerde scores; het is een theoretisch gefundeerd hulpmiddel voor de praktijk en bestaat uit twee delen.

Een eerste deel heeft betrekking op de ouder en focust op volgende onderwerpen:

- ✓ het ziekte-inzicht van de ouder;
- ✓ de invloed van de problemen van de ouder op de kinderen;
- ✓ de interacties binnen het gezin: gezamenlijke activiteiten, gespreksonderwerpen, relatie tussen de ouders, mate van stabiliteit in de gezinssituatie, toegankelijkheid voor derden binnen het gezin;
- ✓ de ouderrol van de cliënt: emotionele betrokkenheid, liefdevolle bejegening, invoelend vermogen, geduld, structuur binnen het gezin, leidinggeven, rekening houden met de leeftijdsgebonden mogelijkheden van het kind, goed voorbeeld zijn voor de kinderen, continuïteit in de zorg voor de kinderen, voorspelbaarheid;
- ✓ de ouderrol van de andere ouder: mate van welbevinden andere ouder, beschikbaarheid voor de kinderen, mogelijkheid om structuur te bieden, goed voorbeeld voor de kinderen zijn, continuïteit in zorg bieden, compenserende activiteiten aanbieden.

Een tweede deel gaat over de kinderen en omvat volgende onderwerpen:

- ✓ algemene indruk over het functioneren van de kinderen;
- ✓ zicht van het kind op de problemen van de ouder;
- ✓ mate waarin het kind op anderen kan steunen;
- ✓ coping vaardigheden van het kind: gevoelens kunnen uiten, aandacht, hulp en informatie kunnen vragen, grenzen durven stellen, afstand kunnen nemen, compenserende activiteiten ondernemen;
- ✓ specifieke reacties van het kind: schuldgevoelens, schaamtegevoelens, negatief zelfbeeld, sterke verantwoordelijkheidsgevoelens;
- ✓ non-specifieke reacties van het kind: slaapproblemen, eetproblemen, gedragsproblemen, angsten, depressiviteit, gespannenheid, concentratieproblemen, lichamelijke klachten, slechte schoolresultaten, bedplassen.

Voor elk onderwerp kan de hulpverlener uit drie antwoordmogelijkheden kiezen: (1) aanwezig, (2) niet aanwezig of (3) niet van toepassing. Veel negatieve scores vereisen een (preventieve) interventie.

De bijlagen van de SIK-lijst bevatten voorbeeldvragen, tips en suggesties die de hulpverlener kan gebruiken tijdens het gesprek met de ouders en de kinderen.